

הנחיות היועץ המשפטי לממשלה	כללי משמעת
תאריך: אב התשס"ו, אוגוסט 2006 עדכון: ג' ניסן תש"ע, 18 מרץ 2010 מספר הנחיה: 10.1000	היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה כקובלים לפי חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961

היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה כקובלים לפי חוק לשכת עורכי הדין,

התשכ"א - 1961

1. סעיף 63 לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 קובע:

"63. הזכות להגיש קובלנה

ועדת האתיקה הארצית, ועדת אתיקה מחוזית וכן היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה (להלן - קובל) רשאים להגיש קובלנה לבית דין משמעותי בשל עבירת משמעת, בין ביזמתם ובין על פי תלונת אדם אחר; קובל רשאי למנות אדם - דרך כלל או לענין מסויים - לייצגו ולטעון בשמו בכל הליך לפי פרק זה."

2. הנה כי כן, קיימים ארבעה גופים להם הוענקה בחוק סמכות להגיש קובלנה נגד עורכי דין לבית הדין המשמעותי. שניים מגופים אלה הינם מוסדות ממוסדות לשכת עורכי הדין-ועדת האתיקה הארצית וועדת אתיקה מחוזית. השניים האחרים הינם היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה.

3. לכאורה, לכל אחד מהמוסמכים לקבול סמכות עצמאית משלו, והחלטה של אחד מהם שלא לקבול אינה שוללת את סמכותם של האחרים. ברם, מנוסחו של החוק ומתכליתו עולה כי המחוקק הקנה ללשכת עורכי הדין עצמאות רבה בכל הנוגע להליכים המשמעותיים, תוך מגמה כי הלשכה תהיה בעלת הסמכות המשפטית והחובה המקצועית לאכוף בעצמה על חבריה את הדין המשמעותי מקום שהם עוברים עבירה הנתונה לסמכותו של בית הדין המשמעותי. לפיכך, ככלל, התפקיד של הגשת קובלנה משמעותית נגד עורך דין מסור לידי לשכת עורכי הדין, כאשר רק במקרים חריגים ונדירים יפעילו היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה את סמכותם, וזאת כאמצעי פיקוח על פעילותה של לשכת עורכי הדין (בג"ץ 248/81 ווליס נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין ואח', פ"ד לז(3) 533; בג"ץ 1541/06 חננאל נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' (טרם פורסם, 28.05.2006)).

4. בהתאם לכך, היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה יעשו שימוש בסמכותם להגיש קובלנה רק באחד משני המקרים הבאים :

(א) כאשר קיים חשש ממשי לניגוד עניינים של ועדת האתיקה המחוזית וועדת האתיקה הארצית בטיפול במקרה.

(ב) כאשר יש אינטרס ציבורי מיוחד במקרה, ובין היתר בשל חומרה יוצאת דופן של המעשה נשוא התלונה.

ככלל, במקרה המפורט בפסקה (ב), היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה יידרשו לתלונה שתוגש להם רק לאחר שהמתלונן מיצה את כל ההליכים מול לשכת עורכי הדין, קרי, הגיש תלונות הן ועדת האתיקה המחוזית והן ועדת האתיקה הארצית, ושני גופים אלה החליטו שלא להגיש קובלנה נגד עורך הדין הנילון.

הצורך במיצוי ההליכים מול הלשכה נובע מכך שהלשכה היא, כאמור, זו הממונה על פי דין על הפיקוח המשמעותי של עורכי הדין, והיא הקימה מנגנונים מסודרים לבירור ולשיפוט משמעותי. לאור הגידול במס' עורכי הדין לאורך השנים, ובהתאם, במס' התלונות המוגשות נגדם, יחד עם העומס המוטל על היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה בתפקידיהם המרכזיים האחרים, בין היתר בתחום הפלילי, ראוי שככלל מוסדות הלשכה הם אלו שיטפלו בתלונות הללו.

5. אי-מתן תשובה בזמן סביר למתלונן על ידי ועדת האתיקה הארצית או ועדת אתיקה מחוזית, לא תהווה לכשעצמה עילה להגשת קובלנה על ידי היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה ואף לא לבחינת התלונה לגופה. במקרים כגון דא, יש באפשרות המתלונן להגיש עתירה מינהלית לבית המשפט לעניינים מינהליים, ולחייב את הלשכה לקבל החלטה תוך זמן סביר.

6. אמות המידה המתוארות לעיל, יחולו, בשינויים המחייבים, גם לעניין הפעלת סמכות היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיפים 70, 71 ו-79(א) לחוק לשכת עורכי הדין.